

A C-47/08., C-50/08., C-51/08., C-53/08., C-54/08., C-61/08. és
C-52/08. sz. ügyekben hozott ítéletek

Bizottság kontra Belgium, Bizottság kontra Franciaország, Bizottság kontra
Luxemburg, Bizottság kontra Ausztria, Bizottság kontra Németország,
Bizottság kontra Görögország és Bizottság kontra Portugália

Sajtó és Tájékoztatás

A tagállamok nem tarthatják fenn a közjegyzői hivatás gyakorlását kizárólag saját állampolgáraik számára

Mégha az érintett tagállamokban meghatározott közjegyzői tevékenységek közérdekű célokat követnek is, azok nem minősülnek az EK-Szerződés értelmében vett közhatalom gyakorlásában való részvételnek

A Bizottság hat tagállammal (Belgium, Németország, Görögország, Franciaország, Luxemburg és Ausztria) szemben nyújtott be kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet amiatt, hogy e tagállamok saját állampolgáraik számára tartják fenn a közjegyzői hivatás gyakorlását, ami a Bizottság szerint az EK-Szerződés által tiltott, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül. A Bizottság emellett Portugáliának és az említett tagállamoknak – Franciaország kivételével – azt is felrója, hogy a közjegyzőkre nézve nem alkalmazzák a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelvet¹.

Ezen ügyek alapkérdése az, hogy a közjegyzői hivatás keretében végzett tevékenységek részt vesznek-e az EK-Szerződés értelmében vett közhatalom gyakorlásában vagy sem. A Szerződés ugyanis kimondja, hogy azok a tevékenységek, amelyek akár időlegesen részt vesznek a közhatalom gyakorlásában, kivételt képeznek a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezések alkalmazása alól². Márpedig a jelen ügyekben érintett tagállamok – annak elismerése mellett, hogy a területükön a közjegyző általában a szabad foglalkozás keretében nyújtja szolgáltatásait – azt állítják, hogy a közjegyző a közhatalom gyakorlásában részt vevő olyan állami tisztviselő, akinek tevékenysége nem tartozik a letelepedés szabadságára vonatkozó szabályok hatálya alá.

A mai napon meghozott ítéleteinek első részében a Bíróság rámutat arra, hogy a Bizottság keresetei kizárólag az érintett nemzeti szabályozások által a közjegyzői hivatás gyakorlására vonatkozóan előírt állampolgársági feltételt érintik, és nem vonatkoznak az e hivatással összefüggő szervezeti kérdésekre.

A Bíróság ezt követően – annak értékelése céljából, hogy a közjegyzői tevékenységek részt vesznek-e az EK-Szerződés értelmében vett közhatalom gyakorlásában – elemzi a közjegyzőknek az érintett tagállamok jogrendje szerinti hatásköreit, és először is emlékeztet arra, hogy kizárólag a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek minősülő tevékenységek képezhetnek kivételt a letelepedés szabadságának alkalmazása alól.

A Bíróság e tekintetben megjegyzi, hogy a közjegyzőnek – mint állami tisztviselőnek – elsődleges feladata az okiratok hitelesítése. E tevékenység során – amely az okirat jellegétől függően lehet kötelező vagy alapulhat a felek választásán – a közjegyző megállapítja az okirat kiállításához

¹ A 2001. május 14-i 2001/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 206., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 138. o.) módosított, a legalább hároméves szakoktatást és szakképzést lezáró felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszeréről szóló, 1988. december 21-i 89/48/EGK tanácsi irányelv (HL L 19., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 337. o.) és/vagy a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 255., 22. o.).

² Az EK-Szerződés 45. cikke (jelenleg az EUM-Szerződés 51. cikke).

szükséges, törvényben előírt összes feltétel fennállását, a felek jog- és cselekvőképességét. A közokirat mindemellett magasabb szintű bizonyító erővel rendelkezik, és végrehajtható.

Mindazonáltal a Bíróság hangsúlyozza, hogy olyan okiratok vagy megállapodások hitelesítésére kerül sor, amelyekről a felek szabadon megegyeztek. A felek ugyanis a törvény adta korlátok között maguk határozzák meg jogaik és kötelezettségeik terjedelmét, és szabadon választják ki azon szerződéses rendelkezéseket, amelyeket magukra nézve kötelezőnek kívánnak elfogadni, amikor az okirat vagy megállapodás hitelesítése végett a közjegyzőhöz fordulnak. A közjegyző közreműködése tehát a felek előzetes beleegyezését vagy egyetértését feltételezi. Emellett a közjegyző egyoldalúan nem módosíthatja a hitelesíteni kért megállapodást, hanem ehhez a felek előzetes jóváhagyása szükséges. **A közjegyzőre bízott hitelesítési tevékenység tehát nem jelent a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételt.** Az a tény, hogy bizonyos okiratok vagy megállapodások hitelesítése semmisség terhe mellett kötelező, nem kérdőjelezheti meg e következtetést, ugyanis megszokott, hogy a különféle okiratok érvényessége alakszerűségi követelményektől vagy kötelező hitelesítéstől függ.

Ugyanígy az a tény, hogy a közjegyzői tevékenység a magánszemélyek között létrejött okiratok tekintetében a jogszerűség és a jogbiztonság biztosítására irányuló közérdekű célt követ, önmagában nem elegendő ahhoz, hogy e tevékenységet a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnél kelljen tekinteni. Ugyanis a különféle szabályozott szakmák keretében végzett tevékenységek gyakorlása gyakran magában foglalja e tevékenység gyakorlója számára az ilyen cél követésének kötelezettségét, anélkül hogy e tevékenység ettől a közhatalom gyakorlása körébe tartozna.

A közjegyzői okiratok bizonyító erejét illetően a Bíróság megállapítja, hogy az a tagállamok bizonyítási rendszereiből következik, és nincs közvetlen hatása az ezen okirat elkészítését magában foglaló közjegyzői tevékenység minősítésére. Ezen okiratok végrehajthatóságával kapcsolatban a Bíróság megjegyzi, hogy az a közjegyző előtt megjelenő felek azon szándékán alapul, hogy valamely okiratot – miután annak törvényességét a közjegyző ellenőrizte – kifejezetten ilyen hatással ruházzanak fel.

Az okiratok hitelesítésén túlmenően a Bíróság megvizsgálja az érintett tagállamokban a közjegyzőkre bízott más tevékenységeket is – mint amilyen az ingatlanfoglalásban való részvétel vagy az öröklési jog terén való közreműködés – és kimondja, hogy ezek szintén nem járnak a közhatalom gyakorlásával. E tevékenységeket ugyanis a közjegyző nagyrészt a bíróság felügyelete mellett vagy a felek akaratának megfelelően végzik.

Ezután a Bíróság kiemeli, hogy területi illetékességük korlátain belül a közjegyzők versenyfeltételek között gyakorolják hivatásukat, ami nem jellemző a közhatalom gyakorlására. Emellett a közjegyzők az ügyfelekkel szemben **közvetlenül és személyesen felelnek a tevékenységük gyakorlása során elkövetett hibákból eredő károkért**, eltérően a közhatalmi szervektől, amelyeknek hibáiért a felelősséget az állam viseli.

Ilyen körülmények között **a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó tagállamokban jelenleg meghatározott közjegyzői tevékenységek az EK-Szerződés 45. cikkének első bekezdése értelmében nem jelentenek a közhatalom gyakorlásában való részvételt.** Következésképpen **a közjegyzői hivatás gyakorlására vonatkozóan e tagállamok jogrendjében előírt állampolgársági feltétel az EK-Szerződés által tiltott, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül.**

Végezetül, ítéleteinek második részében, a Bíróság megállapítja, hogy a jogalkotási eljárás sajátos körülményeire tekintettel az Unióban bizonytalan helyzet állt fenn arra nézve, hogy kellően egyértelmű kötelezettség hárult-e a tagállamokra³ a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelvnek a közjegyzői hivatás tekintetében való átültetésére vonatkozóan. Emiatt a Bíróság

³ Az indokolással ellátott véleményekben megszabott határidő lejártakor, amelyekben a Bizottság felhívta az érintett tagállamokat az irányelvnek való megfelelésre.

elutasítja azon kifogást, amely annak megállapítására irányult, hogy a tagállamok megszegték az ezen irányelv átültetésére vonatkozó kötelezettségüket.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítéletek ([C-47/08](#), [C-50/08](#), [C-51/08](#), [C-53/08](#), [C-54/08](#), [C-61/08](#) és [C-52/08](#)) teljes szövege megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” 📠 (+32) 2 2964106